

יביע אומר

בראשות הרב יגאל כהן שליט"א

זמני השבת

הזמנים לפי לוח "אור החיים"

י-ם	ת"א	חיפה	ב"ש
17:46	17:44	17:44	17:46
18:36	18:34	18:34	18:36
19:14	19:12	19:11	19:15

בירושלים: לנוהגים 40 דקות 17:26

פרשת נח

עלון מס': 384

מאמר השבוע

מאת ראש המוסדות הר"ג יגאל כהן שליט"א

לעם היושב בציון

איתנו, "בנים אתם לה' אלוהיכם" (דברים יד, א), ה' יתברך הוא אבא שלנו. "ואתה אל תירא עבדי יעקב... ואל תחת ישראל, כי הנני מושיעך מרוחק, ואת זרעך מארץ שבים, ושב יעקב ושקט ושאנן ואין מחריד" (ירמיה ל, י). אל תירא ישראל, בורא עולם איתנו, בורא עולם אוהב אותנו, נכון שלפעמים הוא קצת מקשה עלינו, אבל את הקב"ה אנחנו לא עוזבים לעולם. דוקא עכשיו זה הרגע שבו אנחנו אומרים להקדוש ברוך הוא: "רבונו של עולם, אין לנו על מי להשען רק עליך".

הורים יקרים! תרגיעו את הילדים שלכם, תדאגו להם, אין להם מספיק חכמה ותבונה איך להתמודד עם מצבים שכאלו. אתם המבוגרים צריכים לדאוג להם, לדבר איתם, לשמוע מה הם חווים ומה עובר עליהם. תחזקו אותם, תתנו להם ביטחון ותקווה. תגרמו להם להרגיש שאנחנו בידיים טובות, שהקדוש ברוך הוא ישתבח שמו נתן לנו חיילים טובים שמוסרים נפשם למען עם ישראל.

וזה הזמן שלנו לפתוח את העיניים, לראות את היופי והאור שיש בתוכנו, איך שכלל עם ישראל מתגייס למערכה, ברוחניות ובגשמיות, כל אחד ממלא את חלקו בצורה היפה והנפלאה ביותר שיש.

יחד, אנחנו נצח

נכון שיש לנו הרבה אבודות, וזה קשה מאוד... הרבה דמעות ירדו מעיני בימים האחרונים, אבל בכל זאת אני מבקש ממכם, תהיו מנצחים, אל תתנו לאף מחבל ופעיל טרור לנצח אותנו, להכניס בנו פחד, כי עם ישראל הוא הנצח, ועם הנצח לא מפחד...

תתחזקו לטובת כלל עם ישראל, תשאו עינים בתפילה, תקראו תהילים, תקבלו כל אחד איהו קבלה טובה לטובת החיילים שלנו שמחריפים נפשם להציל נפשות ישראל, לייחד ולקדש את שמו של ה' יתברך בעולם. תתפללו שה' יתן להם כוח ואומץ, ולא ייפגע אחד מהם ח"ו. זה מגיע להם. וכן על השבויים והחטופים שנתונים בידי בני עוולה, שה' יתברך ישמרם שלא יאונה להם כל רע, ויחזירם לביתם במהרה בריאים ושלמים, כי הדרך שלנו להציל אותם זה דרך בורא עולם.

אדם נבחן ברגע של קושי. הקדוש ברוך הוא מחכה לראות מי נאמן אליו, מי תולה בו את ביטחונו ותקווה. החיילים שלנו כבר רצו אליו יתברך, עוד בתחילה ביום שבת, בעצם חג שמחת תורה, הפסיקו את הריקודים, עזבו את המשפחות, עלו על מדים, ויצאו לקרב... בלי לחשוב על כלום, אפילו לא על החיים שלהם... הם לא יודעים אם בכלל הם יחזרו המשיך בעמוד הבא

על הזמן שלנו היום, שבו אנו יושבי ארץ ישראל חווים מתקפת טרור, אמר ירמיה הנביא (ל, ז): "עת צרה היא ליעקב", מתקפת פתע של מחבלים רוצחים וצמאי דם יהודי, שפורצים לתוך בתי אזרחים והורגים נפשות מישראל, אנשים נשים ותי, בצורה אכזרית שלא נראתה כמותה מימי השואה הארוכה. אבל, "וממנה יושוע", מתוך כל הצרה הקשה הזאת תבוא לנו הישועה, "כי יהיה החושך סיבת האורה" (שערי תשובה, שער שני אות ה).

אחים ואחיות יקרים! הקדוש ברוך הוא לא יעזוב אותנו לעולם, אני יודע שיש רגעים של פחד, רגעים שאנחנו נכנסים לחרדות, אבל צריך לדעת שזה הזמן שלנו, זה הזמן שאנחנו באים למלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא, ואומרים לו: "אבא, אנחנו איתך! אנחנו מאמינים רק בך! כי אין לנו על מי להישען רק עליך". נכון, הצבא עושה את מה שהוא יכול, ואנחנו מבקשים ומתפללים על החיילים שה' יתברך ישמור עליהם, ועדין יש לנו הרבה אבודות. זה קשה.

אבל עכשיו אומר לנו הקדוש ברוך הוא (דברים כ, א): "כי תצא למלחמה על אויבך... לא תירא מהם, כי ה' אלהיך עמך". אנחנו עם שניצח את כל המלחמות שעבר עלינו, אנחנו עם חזק, בני אברהם יצחק ויעקב, אנחנו גיבורים. נכון, שמדי פעם הקדוש ברוך הוא נותן לנו מכה, ומכה היא כואבת, ועכשיו קיבלנו מכה קשה שהפילה אותנו, אין לנו ביטחון אישי, כולנו חספנו פחד, "מה יהיה?". אבל דוקא בעת הזו אסור לנו לשכוח, "הביטו אל צור חוצבתם... הביטו אל אברהם אביכם" (ישעיה נא, א-ב), אנחנו עם שיש לו זכות אבות, והקב"ה משמר את השבועה שנשבע להם, כמו שאמר הכתוב (דברים ט, ה): "לא בצדקתך וביושר לבבך... ולמען הקים את הדבר אשר נשבע ה' לאבותיך לאברהם ליצחק וליעקב".

העם שלנו כבר עבר כל כך הרבה צרות, מלחמות, ויצא מזה. לאחר השואה האיומה שב עם ישראל לארצו, הוקמה מדינת ישראל, וגבר ישראל. תסתכלו עלינו כעת, אנחנו חיים במדינה משלנו, מה שייחלו וציפו אבותינו אלפיים שנות גלות בין העמים, מדינה משגשגת, מדינה מצליחה, מדינה טובה.

כולנו עוברים ימים לא פשוטים, ימים כואבים מאוד, הלב נשבר, הנפש מפוזרת, אבל יחד עם ישראל לארצו, תפילה ותקווה לבורא עולם. אני מבקש מכל אחד ואחד, בכל לשון של בקשה: אל תיפלו ברוחכם! תדעו שאויבנו הרשעים חפצים להכניס בתוכנו פחד. כשעם ישראל חי בפחד זה מסוכן, זה גורם לדברים לא טובים. אנחנו לא ניתן להם את זה. הפחד הוא בידיים שלנו, אנחנו יכולים לסלק אותו מעלינו, כי הקדוש ברוך הוא

מאמר השבוע

הנהגות מרן

שאלות ותשובות

דוד המלך

לאשת ההיל

פנינים מהפרשה

מוסר עם סיפור

פניני הדף היומי

שמירת הלשון

ושמחת בתוך...
רוצים לשמח משפחה לחג?
"בימי אונ"י" מחלקים כ- 800 סלי מזון למשפחות נזקקות באו תיחוד שותפים עלות סל מזון 300 ש"ח

לתרומות הייגו:
03-8000770

להצלחת משפחת דוד
לדפואת אליהו בן זויה
לע"י הליה בת גורגיה

ניתן לתרום להפצת העלון ולהקדיש לעילוי נשמת \ לברכה \ רפואה \ הצלחה בטל: 03-8000770
פרטי ח-ן לתרומות: בנק מרכנתיל 17, סניף 732 חשבון 73443 ע"ש יביע אומר

אין לקרוא בזמן התפילה וקריאת התורה

נא לשמור על קדושת הגליון

אבל במקביל לחזק את השמירה האלוקית, השמירה הטובה ביותר בעולם. "השלך על ה' יהבך" (תהלים נה, כג), תשליכו על הקדוש ברוך הוא את הקושי הזה, "והוא יכלכלך". מה שיהיה הכל הוא מאבא בשמים, אנחנו בידיים שלו, ואנו סומכים עליו שיעשה לנו הטוב ביותר. אל תעזבו את ספר התהלים, זה הספר שלנו, להתפלל על כל אותם שנמצאים כעת במקומות חשוכים ואפלים, שה' יתברך ישמור עליהם, וירחם עליהם, ויוציאם מאפילה לאור גדול. ובעזרת ה' יתברך אנחנו ננצח, כי יש לנו הבטחה אלוקית, יפלו אויבנו תחתינו, וגבר ישראל, אכי"ר.

באהבה רבה
יגאל כהן

הביתה... אבל הם מתייצבים, למען עמו ישראל. הם גיבורים. עכשיו מה שנשאר זה החלק שלנו, העם שבעורף. לכן, אחים יקרים, שאו עיניכם לבורא עולם, אל תברחו ממנו, כי זה הזמן שלנו להתקרב אליו, להוכיח להקב"ה שאנחנו אתו, אנחנו סומכים רק עליו, אנחנו אוהבים את ה'. לא להיכנס לפאניקה, תנצלו את הזמן הזה לחזק את הילדים, לחזק את האישה, לדאוג למבוגרים ולחלשים, ובפרט אלול שיש להם מצב נפשי קשה. זה לא הזמן לפחד, "אל ירך לבבכם אל תיראו ואל תחפזו ואל תערצו מפניהם" (דברים כ, ג). אסור לפחד!!! (רמב"ם, פ"ז מהל' מלכים ה"ו). וכבר לימד אותנו דוד המלך (תהלים כג, ד): "גם כי אלך בגיא צלמות, לא אירא רע כי אתה עמדי", כי מי שבוטח בה' מובטח לו שלא יהונה לו כל רע, ברגע שאנחנו סומכים על ה' יתברך יש לנו הגנה.

כשיש סכנה צריך להיכנס למרחב המוגן, להיות קשוב לכוחות הביטחון,

הנהגות מרן

רבנו הרב עובדיה יוסף זצוק"ל

אזכרה ימים מקדם, עם לבבי אשיחה ועלה במחשבה לפני למעט בהופעותי ברבים כדי להתמסר יותר בעריכת כל חיבורי אשר עמי בכתובים, כי מתי אעשה גם אנכי לביתי ואם אין אני לי מי לי, ורעיוני על משכבי סליקו. והנה בחלומי בלילה ההוא, ראיתי את הגאון רבי יוסף חיים זצ"ל מבבל, (מחבר שו"ת רב פעלים וכן איש חי), אשר בא לבקר בביתי, ופניו מאירות כזוהר החמה, נכנס לחדר הספריה, והתישב ליד השלחן, ראה לפניו אחד מחיבורי, כמדומני שו"ת יביע אומר, והתחיל לעיין בו אחת הנה ואחת הנה, וכשסיים, אמר, טוב מאד. ושאל אותי, האם אני ממשיך להופיע ולדרוש ברבים דברי תורה ומוסר, כאשר הייתה באמנה אתי, עניתי ואמרתי, כי עדיין אני ממשיך גם בימים אלה להופיע ברבים בשיעורי תורה ובדרשות כאשר חנני ה', ובדרך כלל אני מופיע ביחד עם עמייתי הרב הגדול רבי יהודה צדקה שליט"א, (שהוא קרובו ושאר בשרו של הגרי"ח). אך התאוננתי לפניו שדבר זה מפריע לי בהמשך הכנת עריכת חיבורי להוציאם לאור, שמוני נוטרה את הכרמים כרמי שלי לא נטרתי, ענה דודי ואמר לי, בסבר פנים יפות, טוב אשר תאחזו בזה, וגם מזה אל תנח ידיך, כי יש נחת רוח מאד לפני השי"ת בזיכוי הרבים כששומעים דברי תורה ומוסר וחוזרים בתשובה. וכל אחד שחוזר בתשובה הוא עולם מלא. ואיקץ והנה חלום. והנה אמת נכון הדבר כי כיוצא בזה אמר לו המלאך המגיד למרן הבית יוסף (ע' במגיד מישירים פרשת שמות דף מז ע"ב): ואל תצטער על שאתה מטפל בעניני הצבור ועל ידי כך אתה מתבטל מעסק התורה, כי אחוז בזה וגם מזה אל תנח ידיך, כי שניהם כאחד טובים, ועל ידי הכל זוכה לחלוקה דרבנן, למהוי ליה כתונת פסים וכו', כי עסק התורה לחוד, וצרכי צבור לחוד, וכן תפלה לחוד, ומכלהו אתעבידו ונהו לבושין דיקר לאתלבשא בהו בר נש כד נפיק מהאי עלמא, לכך עסוק בכלהו. ע"כ. וראה עוד במדרש שמואל (פ"ב דאבות מ"ב) בשם המהר"ם אלשקר. ע"ש (הקדמה לטהרת הבית ח"א).

שאלות ותשובות

מאת הרה"ג יגאל כהן שליט"א

שאלה: אדם שנמצא באמצע תפילת שמונה עשרה ושומע אזעקה האם מותר לו להפסיק וללכת למרחב המוגן?
תשובה: מותר ואף חובה ללכת למרחב המוגן ויקפיד שלא להפסיק בדיבור אלא בהליכה בלבד.
[ע"פ שו"ע סי' קד סעיף ז ובמשנ"ב שם שו"ת אבני דרך חלק טז סי' טו וכן הורה מרן הראשון לצ"ח שליט"א].

שאלה: האם מותר לשתות קוקה קולה לפני התפילה?
תשובה: לגבי מים מבואר בשו"ע (פ"ט סעיף ג) שמותר ונחלקו הפוסקים מה הדין במיץ וכדו' ולהלכה יש להחמיר בזה אלא א"כ אינו יכול לכיין בלי זה [שו"ת ראשון לציון ח"ב סי' ז ובפניני התפילה עמ' נו מיקל בזה].

שאלה: האם מותר לשמור על הילדים קודם התפילה או שנחשב כעוסק בצרכיו?
תשובה: מותר לשמור על ילדיו קודם התפילה כיון שנחשב הדבר כצורך מצוה [אור לציון ח"ב עמ' רצ].

שאלה: פעמים רבות קורה שאני מתפלל במנין מאוחר והציבור מאריך וככל הנראה לא יסיפיקו זמן תפילה האם עדיף במצב כזה שאני יתפלל ביחיד לפני שיעבור זמן תפילה?
תשובה: יתפלל ביחיד לפני שיעבור זמן תפילה. [מוכח בשו"ע סי' צ"ט]

דוד המלך

מאת הרב אליהו עמר שליט"א

"המלך דוד"

מסרים נסתרים

בעלונים הקודמים הרחבנו על כל ששמואל הנביא חשש ללכת לבית לחם למשוח את דוד המלך על ישראל, כי בכך יפגע בכבודו של שאול, ואכן בורא עולם הסכים עמו וציווהו להסוות את מטרת בואו האמיתית על ידי לקיחת עגלת בקר עמו.

עגלת הבקר

ויש להבין כיצד עגלת הבקר מסווה את מטרת ביקורו של שמואל הנביא בבית לחם? ומבאר הרלב"ג (שמואל א טז, ב), בשם אחד מבני דורו הנקרא רבי שלמיה הנשיא, ש'עגלת הבקר' מרמזת לקרובין 'עגלה ערופה' (דברים כא, ג) שהתורה ציוותה להביא כאשר נמצא חלל בשדה ולא נודע מי הכהו, מצווים זקני העיר לקחת עגלת בקר ולרדת עימה לשפת נחל איתן ולערוף אותה שם, במעמד זה מתפללים זקני העיר על עם ישראל שיתבטל מעליהם הקטרוג מן השמים על עוון הרציחה, וכאן רמז הקדוש ברוך הוא לשמואל הנביא לקחת עימו עגלת

ידי בית הדין, ולכן ציווה ה' את שמואל הנביא לקחת עגלת בקר, כי כאשר ישמע שאול שיש עם שמואל הנביא 'עגלה ערופה', יחשוש לעשות פעולת בזק ולהרוג את שמואל בטרם ימשח את דוד למלך, מפני שהדבר עתיד להתגלות על ידי נס נחיל התולעים.

אך עדיין צריך להבין, היעלה על הדעת ששמואל המלך יסבור שאפשר לבטל את דבר ה' על ידי הריגת הנביא, הרי גם אם יהרג את שמואל ישלח ה' נביא אחר תחתיו, ומה הועיל שאול בהריגתו? ומבאר הרב מבריסק, ששמואל המלך ידע שנבואה לרעה בורא עולם יכול לחזור בו אם שב החוטא בתשובה, ולכן היה סבור שאף שנגזרה עליו הגזרה שיאבד את מלכותו, יש בכוחו לבטלה על ידי תשובה, אך אומרת הגמרא (שבת נה ע"א) שכל זאת בתנאי שהנבואה יש בה רק צד לרעה, אך אם יש שנבואה גם צד לטובה ויש אפילו עבור אדם אחר, אין יכולת ביד האדם לבטלה, משום שבורא עולם מעולם לא חזר בו נבואה טובה. ולכן סביר להניח ששמואל ינסה לעצור את שמואל הנביא בכל מחיר, כי לאחר שימשח מלך חדש שי אפשר יהיה לבטל את הגזרה, גם בתשובה ומעשים טובים, משום שיש אדם אחר שביטול הגזרה יהיה עבורו ביטול נבואה טובה, דבר שלא יכול להתבטל.

בקר, כדי שיסבור שאול המלך ששמואל הנביא נקרא יחד עם זקני העיר, לכפר על עוון מצאת חלל שלא נודע מי הכהו על ידי עגלה ערופה, ולכן לא תהיה הליכתו לבית לחם חשודה.

הרמז המשולש

אך עדיין צריך ברור, מדוע ציווה ה' את שמואל הנביא לקחת עימו דווקא 'עגלת בקר' המסמלת על 'עגלה ערופה', ולא מין קרבן אחר? הביאור לכך הוא שב'עגלת הבקר' מסתתרים רמזים רבים שנרמזו לשמואל הנביא על ידי בורא עולם, כי דבר אלוקיניו (ירמיהו כג, כט) 'ויקפטיש' יפצץ סלע' המתחלק לניצוצות רבים, כך גם כאן ציווי ה' לקחת עגלת בקר היה רמז עבור שאול המלך לבל יהיו לפגוע בשמואל הנביא.

ונבאר את הדברים, 'עגלת הבקר' שימשה כמטר עבור שאול המלך לבל יהיו לשלוח שליח בסתר להרוג את שמואל הנביא בטרם יבצע את שליחותו, משום שעגלה ערופה היא כעין 'תעודת ביטוח' שעל ידה מתגלה מי הוא הרוצח, כפי שכותב התרגום 'יונתן בן עוזיאל' (דברים כא, ח), שלאחר עריפת העגלה ותפילת הזקנים היה יוצא נחיל תולעים מן העגלה הערופה עד למקומו של הרוצח, ולא היו עוזבים אותו עד שהיה נתפס על

ל"ביע אוחר"-הרב יגאל כהן שליט"א בכל עמדות נדרים פלוס

יגאל כהן

קו לימוד לגברים
בספרו של
הרב יגאל כהן שליט"א
שיעור קצר של כ-2 דקות
מידי יום
בטל: 077-4017828
שלוחה 52

ניתן להשיג
את כל ספרי
הרב אליהו עמר
באתר
"אופקים בוקס"

ארגון "ענפים" בנשיאות
הרה"ג יגאל כהן שליט"א
מגייס עובדת
להכוונת מתחזקות
האבוקה מאתגרת
המשנה בבני ברק
לפרטים
055-6888010

בשבת וחול לוח יימיר
שמונים אבן לוחות
כי יגאל כהן השמר
"שיעורי
הרב יגאל כהן"
סיק שומעת אמתה ומתן
שנחה אמתה ה' חזקת הדרים
דוד יוסף ברי 03-6000720
א' דוד יוסף 03-6000720
yosha-dove.com.il
לחיות השנים טובות

לאשת החיל

הרבות של ברזל

עם ישראל בצרה. מצב לא פשוט שורר ברחובות. משפחות רבות לא יודעות היכן היקירים שלהם.. אי אפשר להתעלם אך מי אנחנו בכלל שנכתוב על המצב הזה.. שחיילים מחרפים את נפשם עבור עם ישראל. אימהות רבות שולחות את הדבר הכי יקר להם בעולם בכדי להילחם עבורנו, ולא יודעות האם יזכו לראות אותם שוב.. וישנן שכבר יודעות שזה היה החיבוק האחרון. המשפחות שפגשו בבני בליעל פנים מול פנים, הפחד, החרדה, הטראומה.. מעדיפים את זה והעיקר שיישאר בחיים. לא מצב פשוט כלל. נשתדל להתחזק באמונה. מה עוד אפשר לעשות? ישנן נשים צדיקות שמבשלות לחיילים, ישנן שבני משפחתם נלחמים, בחזית או בעורף, מתנדבים, עוזרים ברפואת ושיקום הפצועים, ישנם שמארחים בני משפחה או אחרים שאין להם מרחב מוגן. כל אחד לפי מה שידו משגת עושה עבור העם האהוב שלנו, שהמכנה המשותף לכולנו הוא שאנחנו יהודים.

בעת כזאת, כולנו יהודים. שמאל, ימין, מרכז.. זה חשוב למישהו? חיי אדם פה על הפרק. כולנו מאוחדים ורק נותנים כוח ועידוד למי שמחרף את נפשו עבורנו. אך כולנו כולל חייבים להתחזק באמונה.

בלי אמונה אין תקומה, בלי אמונה אי אפשר להכיל את הכאב הכללי הזה. בלי אמונה בבורא עולם, שגם פה הוא נמצא, איך נעבור את התקופה הזו? הקושי הוא בלתי נפתס, התמונות והמספרים מאיימים לאבד את הדעת. אבל כרגע הוא בחר אחרת, לא בני מדוע. אבל חובה עלינו הכול. הוא נתן במוחם לעשות מה שעשו, זה כואב להגיד אבל זו האמת. אין עוד מלבדו כלום. אף אחד לא יכול לפגוע בשערה אחת משערות היהודי אם הקב"ה לא מחליט על כך לפני... אנחנו לא מבינים חשבונות שמיים, לא יודעים למה ומדוע.. אבל לא נשכח את בורא עולם. הוא אוהב אותנו, הוא כואב את כאבנו. הוא איתנו בצרה. הוא לא עוזב.

אנחנו מתחננים ומתפללים שהגאולה תגיע, ברחמים גדולים. שעם ישראל יתאחד לא במכות גדולות, אלא בטוב ובשמחות. אבל כרגע הוא בחר אחרת, לא בני מדוע. אבל חובה עלינו להתחזק. כל אחד יתפלל לשלום עם ישראל, יקבל על עצמו חיזוק כלשהו.. בצניעות, בשבת קודש, בקדושה וביראת שמיים. לא להתבלבל. לדעת שזו הדרך שתועיל לעם ישראל. הקושי הכבד במלחמה הזו הוא המדיה. הצריכה האינסופית הזו במראות קשים ובסרטונים שהדעת לא מכילה, גורמת לאנשים לחיות בפחדים ובחרדות שלא תורמים לשום דבר.

ההיסטוריה והפחד לא תורמים, אלא הפוך, רק מזיקים, זה גורם לאדם להיות לא מאוזן, ללא שיקול דעת, עם הרבה פחדים ומשם הדרך לדיכאון היא מהירה.. כל אחד מכיר את הנפש שלו, אחד עדין יותר אחד עדין פחות, אך במקרה הזה, לכולם מומלץ לא לצרוך חדשות באופן רציף כל יום כל היום. זה לא קל. זה לא בריא.

כן להתעדכן ולעשות את ההשתדלות המוטלת עלינו כחובה של "ונשמרתם מאוד לנפשותיכם", אבל מפה ועד לצפות בדברים קשים, המרחק הוא רב. חבל, הילדים שלכם צריכים אתכם, ההורים שלכם צריכים אתכם, חזקים, בריאים, מאוזנים, משרים אווירת רוגע ושלווה כמה שניתן. חובה עלינו בתור הורים להסביר לילדים את המצב ברמה שהם מבינים, ולהשרות רוגע, כי בורא עולם איתנו. אנחנו לא לבד. הוא שומר עלינו והוא מנהל את המלחמה הזו, לא אף אחד אחר. אם אמא היא היסטורית ומפחדת בכל רגע, מה הילדים חושבים? מבחינתם, ההורים הם האורים ותומים, הם מראים את הדרך הנכונה להתנהל בעולם, הם לא יודעים להבדיל, ואם ההורים בהיסטוריה ובפחד, הם ייקחו את זה למקום לא טוב, של פחדים מתמשכים, חלומות מסויטים והרגשה לא טובה נפשית ופיזית. וחבל.

זה לא תורם למלחמה בשום אופן, זה רק מחזק אותה. את הכאב והדמעות ננטב לתפילה. לאמירת תהילים, ללימוד תורה, לחיזוק הצניעות, להראות לכולם דווקא בעת הזו, מהם כלי הנשק שלנו, עם מה אנחנו נלחמים, מי שלא יודע להחזיק רובה, יודע להחזיק סידור, התהילים שלנו עוזרים ופועלים טוב. נילחם בהם. בסיעתא דשמיא. שניפגש בימים שמחים יותר, בגאולה הקרובה ברחמים גדולים. **שבת טובה!**

פינים מהפרשה

עשרה דורות מאדם עד נח, להודיע כמה ארך אפים לפניו, שכל הדורות היו מכעיסים ובאים, עד שהביא עליהם את המבול (אבות פ"ה). רבותינו (בבראשית רבה פרשה לד סי' יג) מספרים על רוב הטובה שהעניק הקדוש ברוך הוא את דור המבול, ואף על פי כן היו כפויי טובה במעשיהם הרעים, אמר רבי יצחק, אחת לארבעים שנה היו זורעים, והיו מהלכים מסוף העולם ועד סופו בשעה קלה, ובהליכתם (מרוב גבורתם) היו תולשים ארזי הלכונן, והאריות והנמרים היו בעיניהם כמו הכינה בבשר, ומזג האויר היה יפה בכל השנה כמוזג האויר שבין פסח לעצרת. ושם (פרשה לו) איתא, על הפסוק (איוב כא יא), "ישלחו כצאן עויליהם", אלו התינוקות שלהם, שכן בערב קוראים לתינוק עוילה, וילדיהם ירקדון, כמו השדים הללו, וכן הוא אומר (ישעיה יג כא), "ושעירים ירקדו שם". כשהיתה אחת מהן יולדת ביום, היתה אומרת לבנה: צא והבא לי צור לחתוך טבורך. בלילה היתה אומרת לבנה צא והדלק לי נר לחתוך טבורך. ומעשה באשה אחת מהן שילדה בלילה, אמרה לילד הנוולך לך והדלק הנר לחתוך טבורך, יצא ופגע בו שר השדים ששמו שמדון, התחילו להתגושש ולהתאבק זה עם זה, בינתיים קרא התרנגול, אמר לו השד לתינוק: לך והתהלל בפני אמך, שיש לך מזל שקרא התרנגול, (שכיון שהגיע אור היום אין שלטון למזיקים), שאלמלא כן הייתי מכה אותך והורגך. אמר לו התינוק: לך אתה והשתבח לפני אמי שנשאת בחיים, שאלמלא הספיקה אמי לחתוך ממני את טבורי, הייתי מכה אותך והורגך. וזהו שנאמר: "בתייהם שלום מפחד" - מן המזיקים, "ולא שבט אלוה עליהם", (איוב כא) מן היסורים. וכן אמרו בסנהדרין (קח). דור המבול לא נתגאו והרשיעו אלא בשביל רוב טובה שהשפיע להם הקדוש ברוך הוא, שכן כתוב בהם (איוב כא), "בתייהם שלום מפחד ולא שבט אלוה עליהם, ישאו בתוף ובכנור וישמחו לקול עוגב, יבלו ימיהם בטוב ושנותיהם בנעימים". והיא שגרמה להם שאמרו לאל "סור ממנו ודעת דרכיך לא חפצנו" וכו'. ואמר רבי עקיבא דור המבול אין להם חלק לעולם הבא, שנאמר "וימח את כל היקום אשר על פני האדמה", בעולם הזה, "וימחו וישארו" (ישעיה לג), "ולעולם בא. ואמר רבי מנחם ברבי יוסי, אפילו בשעה שיקדוש ברוך הוא מחזיר נשמות לפגרים מתים, נשמתם תהא קשה להם בגיהנם, שנאמר (ישעיה לג), "תהרו חשש תלדו קש, רוחכם אש תאכלכם". וכבר אמרו בירושלמי דתענית, מאן דאמר הקדוש ברוך הוא וותרן, יותרון בני מעוהי, אלא מאריך אפיה וגבי דיליה (ענף עץ אבות).

מוסר עם סיפור

מאת הרב יעקב עמר שליט"א

רב העיר שהורו בו מההתפטרות

מה נאמר ומה נדבר, ימים קשים ונכאבים עד מאד. באתי לחזק את עצמי ואת הפלל בנקדה מאד חשובה והיא הנקראת 'כוחי ועוצם ידי', לפעמים חושבים שמשפט זה ש"ך לצבא וכדומה, לא!

משפט זה ש"ך לכל אדם מאתנו, כמובן שהקב"ה הראה בנדאות גמורה שאסור לסמך על 'כוחי ועוצם ידי' וזה הגיע לאחר שחזר לתוך מחנהו 'מחנה בני התורה' שיש לנו צבא חזק עם מודיעין מהטובים בעולם, עם העצמה ויש על מה לסמוך, ולעצרת הבטחון בצבא ובבני אדם נתק אוטנו מכוחו הגדול של הבורא יתברך, וגרם לנו לכמות כזו גדולה של נרצחים. צריכים לדעת 'אם ה' לא ישמר עיר שאין שקד שומר'. ברור שצריכים השתדלות פי כך זה דרך העולם, אבל כמו בפרנסה מי שחושב שהוא מביא את הפרנסה הוא 'כופר', אבל מחיבים אנו לצאת ולפרנס את בני ביתנו, אבל לא לשכח רגע רגע שהכל זה מאת ה'.

ואומר רבנו ה"בן איש חי" ש"ך חלק מענין ג' התפלות ביום שלפני ג' פעמים שהכל ממנו ולא משנה מה נעשה הכל הכל ממנו יתברך.

ידוע שכל ענין הטמאה נמצאת בידים ולכן אדם שקם ממטתו מחיב לטל ידיו וזוהר מאד שלא לגע בשום דבר ובשום אבר בלי נטילת ידים פי ממשיכה על גופו טמאה חזקה.

מקשה הגאון רבי ראובן מלמד זצ"ל בספרו 'תפלת חנה' מה נשתנו דוקא הידים לטמאה מכל שאר אברי הגוף?

מבאר: הידים מהוות את הסמל של 'כחי ועוצם ידי' עשה לי את החיל הזה - הטמאה הגדולה ביותר בעולם היא הרגשת 'כוחי ועוצם ידי', ואת הטמאה הזו אנו צריכים להוריד מיד בבקר בלי לעשות מאומה, וחס ושלום שלא להעבירה לשום מקום.

אספר לכם מעשה ששמעתי מאת הגאון הגדול רבי יצחק זילברשטיין שליט"א על המקבל הגדול בעל המגלה עמקות' מן רבי נתן שפירא זצ"ל שהיה חי לפני יותר מ- 400 שנה, שהיה רב בקראקא.

יום אחד הזמין את גבאי העיר והודיע להם שבעוד חודש מעכשו הוא עוזב את העיר, ואי לכך ש'חפשו רב. בני העיר שמעו זאת ונסו להניא אותו, משלחות של יהודים ורבנים ואישי צבור, אך המגלה עמקות' עמד על שלו ולא הסכים לשמע, הבינו שההחלטה היא ברורה ואין על מה לדבר. הקימו חבורה של תלמידי חכמים ש'חפשו רב לעיר גדולה ואם ב'ישאל. ולאחר כמה ימים הזמין שוב את ראשי הקהל והודיע שהוא החליט שהוא לא עוזב. ויהי הדבר לפלא, שאין הרב נוהג לעשות שום קלות ראש ובנדאי לא בצורה כזו.

ובקשו נקבדי הקהל להכנס אל הקדש פנימה ולשאל מעקרא מאי קסבר ולבסוף מאי קסבר? (מהתחלה מה סבר הרב ולבסוף מה סבר) רק מדין תורה וללמודה אנו צריכים.

השיב המגלה עמקות' אמנם מתחלה חשבת לעזוב את העיר מטעמים הפמוסים עמי שאיני יכול לפרוטם, אך מאחר והיה אצלי דין תורה החלטתי

המשך מוסר עם סיפור

שאת רכנות העיר אני עוזב. ומה היה דין התורה? שאלו ראשי הקהל. מספר הרב פנ: בקראקא חי תלמיד חכם עני ביותר, שבלילות היה אופה פקעים ומוכרם בשעות הבקר לתת לבני ביתו מעט פרינסה בדיקה, ולאחר מכן היה הולך לבית המדרש עד פלות הפוחות. יום אחד פגשו אחד מעשרי העירה וראה את עמלו הגדול, חס על עצם בטולו - בענין הפקעים. פנה אל האופה התלמיד חכם ושאלו כמה אתה מרויח מעמלך, השיב התלמיד חכם - האופה פך וכן. אמר העשיר הנני מוכן לתת לך יותר ובתנאי שתעזב את המלאכה ותעסק בתורה יום גליל ונעשה הסכם וששך וזבולון, התלמיד חכם - האופה הסכים ומיד פתבו הסכם וחתמו, וכך התחיל התלמיד חכם לעסק בתורה יום גליל. לאחר כשבועים הודיע התלמיד חכם - האופה לעשיר קבל בטול! אני חוזר לעגלת הפקעים, ובאמת למחרת היום רואה העשיר את התלמיד חכם מסתובב עם העגלה ומוכר פקעים. אמר לו העשיר אני מוכן אני תובע אותך לדין תורה. ובאו אלי.

העשיר הציג את טענתו החזקה: הסכם זה הסכם. התלמיד חכם - האופה השיב: הן אמת שפאשר הגיע העשיר עם הצעתו שמחתי עד למאד שאני יוכל לשבת וללמוד בלי דחק הפרנסה, אך דא עקא שעד היום הייתי יושב בליילה להכין את העסה ומבקש מהקב"ה שהעסה תצא רפה ולא תתקשה מדי. ואחר כך אני מכניס לתנור ומתפלל שלא ישרפו מדי ולא רפים מדי אלא פריכים. לאחר שיצאו מהתנור אני יוצא לשוק למכרם אני מתחנן לבורא עולם שאוכל למכר מהר כדי שאני יוכל להגיע ללמוד בבית מדרש, ובכך הייתי מחבר בכל הגע להקב"ה. אבל כבר שבועים שיש לי את העשיר שנותן לי מדי יום את שכרי אני מרגיש מנתק מבורא עולם ואיני הפץ בכך ומוכן להפסיק לקבל את שכרי.

אמר המגלה עמקות' אם כך אני רוצה להיות רב עיר שיש בתוכה פאלה אנשים. לא צריך עוד להוסיף במלים ולומר רק כמה צריכים אנו להשאיר מחברים לה' ולהתנתק מ'פוחי ועצם ידי'.

שבת שלום ומבשר!

שאלת רכנות העיר אני עוזב. ומה היה דין התורה? שאלו ראשי הקהל. מספר הרב פנ: בקראקא חי תלמיד חכם עני ביותר, שבלילות היה אופה פקעים ומוכרם בשעות הבקר לתת לבני ביתו מעט פרינסה בדיקה, ולאחר מכן היה הולך לבית המדרש עד פלות הפוחות. יום אחד פגשו אחד מעשרי העירה וראה את עמלו הגדול, חס על עצם בטולו - בענין הפקעים. פנה אל האופה התלמיד חכם ושאלו כמה אתה מרויח מעמלך, השיב התלמיד חכם - האופה פך וכן. אמר העשיר הנני מוכן לתת לך יותר ובתנאי שתעזב את המלאכה ותעסק בתורה יום גליל ונעשה הסכם וששך וזבולון, התלמיד חכם - האופה הסכים ומיד פתבו הסכם וחתמו, וכך התחיל התלמיד חכם לעסק בתורה יום גליל. לאחר כשבועים הודיע התלמיד חכם - האופה לעשיר קבל בטול! אני חוזר לעגלת הפקעים, ובאמת למחרת היום רואה העשיר את התלמיד חכם מסתובב עם העגלה ומוכר פקעים. אמר לו העשיר אני מוכן אני תובע אותך לדין תורה. ובאו אלי.

ופתאום הרגשתי עם שמחת החבר, שהכל לפתע עובר, ואיך שהאוויר לנשמתני ברוך ה' מיד חוזר. נזכה תמיד לשמוח שמחה אמיתית עם חברינו, ועל ידי זה נזכה בקרוב ממש לראות את משיח צדקנו.

ניתן לשמוע חיזוק קצר (בדיקה והצי) מידי יום בימו בהלכות שמירת הלשון. בטל: 069-2222-077 שולח 3 ואחר כך הקש 1. שמעו ותהי נפשכם! כמו כן ניתן להשיג חומר (מיוחד) ליוכי הרבים בשמירת הלשון בטל 052-76838216

רצוה לחיות שוהת
באהוקת תורה של
למועלה מ- 120 אפרמים?

בית המדרש "יביע אומר" בני ברק
מציע לכם שותפות
גם באהוקת תורה
וגם בעזרה לנטשפות נוקקות.
בתרומה חודשית לבית המדרש
אתה יכול!
לפרטים חייגו:
03-8000770

המסעדה
יש אזכרה
לאחד מיקיכם?
בתרומה של 400 ש"ח המחמכת ב"מסעדה"
תהי שותפים להאכל למעלה מסאה ועשרים איש לעילי נשמתם
להשתתפות חייגו: **03-8000770**

שמירת הלשון
מאת הרב אהוד מולאי שליט"א

"ועמך כולם צדיקים" (ישעיה ס"א)

שלום לעם ישראל היקרים והחביבים נשאלתי מאת צורבא מרבנן, ששמיעת הקו עושה אותו רענן, שפעמים שרואים בספרי הקדמונים, איך את עמיתיהם הפוסקים הם תוקפים, ופעמים גם בלשון של קינטור, וכאן רק מתחיל הסיפור, ושואל איך להתייחס לזה הדבר, לכל מה שבספר נאמר.

אמרתי לאותו תלמיד חכם צעיר, שאת תשומת לבו באתי להעיר, שהחפץ חיים (כלל ח' באר מים חיים ס"ק כ"ג) מתייחס לשאלתו, ושיזכה שהלכה תהיה כמותו. שפעמים כותב חכם דבר שאינו מוסכם, ודבריו לא נאמרו לפי כולם, ורצו שהקוראים יעינו בעמקות יותר בדיו, וכך את ההלכה יוכלו יותר להבין, שמה שכתוב בספר אינו דבר מוחלט, אלא יש דעות חולקות ולא רק אחת. וכדי שלא יסמכו הציבור על כל מה שכתוב ויצא מזה מכשול, לכן דחו את דבריו בתוקף גדול, שידעו שיש עוד צדדים לזו ההלכה, ויעינו בה ויתבוא עליהם ברכה. וכל כוונתם היא לשם שמים, להאיר ולפקוח לנו את העינים.

ולסיום אקיים את מה שנתבקשתי, ושצריך לעשות זאת מעצמי הרגשתי, לחזק את מידת העין הטובה על עם ישראל, ויהי רצון שבקרוב ממש נזכה לבנין אריאל.

הרב נח פלאי זצ"ל היה משגיח בישיבה הקדושה ישיבת חברון, והיה מקרין מאישיותו לתלמידיו המון. לפעמים באמצע השיעור היה הרב מתקשה לנשום, כי מחלת האסטמא איימה את גרונו לחסום. מיד היה הרב יוצא לבחור ויעשוף אור, וכך את הנשימה מנסה להחזיר, ורק כעבור 20 דקות שהסדיר את נשימתו, חוזר היה למסור את דברי תורתו.

פעם אחת באמצע שיעור הרגיש שקשה לו לנשום, ואחרי דקה שוב חזר לשיעור פתאום. שאלו אותו תלמידיו איך חזר כל כך מוקדם, כיון שראו שנחנק ונשנק וליבו כמעט נדם.

אמר להם יצאתי החוצה וראיתי דבר ששנים היה לי כואב, חברי הטוב רצה לבנות וכמעט קיבל התקף לב, ששכניו שנים רבות התנגדו מאוד לדבר, וכשיצאתי ראיתי שאף פעם לא מאוחר. שמת לי לב שהחבר בונה יחידת דיור מאוד מוגדלת, ושהכל בנוי בצורה מפוארת,

פניני הדף היומי
מאת הרב ירון מרדכי זכאי שליט"א

שידוך כנגד רצון החורים.
על מנת שירצה האב (קידושין סג)

בסוגינתנו אנו לומדים מה יהיה הדין במי שקידש אישה בתנאי שיתרצה ויטכים אביו לאותם קידושין שאם אכן רצה האב מקודשת וכשלא רצה אינה מקודשת היות והיה תנאי שלא יחולו הקידושין אלא אם כן אבי החתן יטכים. והנה הרמ"א בשולחן ערוך (יורה דעה סימן רמ סעיף כב) כתב שאם האב מוחה בנו שלא להתחתן עם אישה שבנו חפץ בה אין הבן צריך לשמוע לאביו, אלא בספר חסידים (סימן תקסד) מבואר שאם מדובר באישה שלא ראוי ומתאים להינשא לה וכגון שאינה צנועה צריך הבן לשמוע לאביו וכפי שמספרת לנו התורה שיעקב אבינו שמע ליצחק אביו שלא ישא אישה מבנות כנען וכן פסק בספר יפה ללב.

ובשו"ת תורה לשמה (סימן רסו) נשאל הגרי"ח לגבי אב שציווה את בתו שלא להינשא בכדי שתוכל לסייע ולעזור לו והבת רוצה להינשא וכתב הרב שהיות ואין אישה חייבת במצות פריה ורביה אפילו מדרבנן, ורק אם קיימה מצוה זו מקבלת שכר כמי שאינה מצווה ועושה צריכה לשמוע לאביה ולקיים מצות כיבוד אב שהיא מצוה מהתורה ולא להנשא, אלא אם כן יש חשש מכשול ואיסור ואז יכולה להינשא, אמנם בשו"ת יביע אומר חלק ח (יורה דעה סימן כב) חלק על דברי התורה לשמה והביא כמה הוכחות שגם אישה מצווה להנשא וכמוהא בגמילה (דף כז). שמוכרים ספר תורה להשיא יתום וכתב בשו"ת מהרם אלשקר (סימן עב) שהוא הדין לנישואי יתומה, וכן היכן שיש צער הגוף לבן או לבת אם יקומו ציווי אביהם אינם מחויבים במצות כיבוד אב ואם, והוסיף שם שאף במקרה שהבת רוצה להינשא לבחור הגון וירא שמים והאב מצווה עליה שלא תינשא אינה צריכה לשמוע לו, וצריך להדגיש שהפוסקים דברו במקרים קיצוניים שהאב אינו חפץ שהבת או הבן יינשאו אף שהם רוצים להינשא לזיווגים כשרים וטובים, אבל ברור שכן או בת צעירים צריכים לשמוע ולהתייעץ עם הורים מבוגרים ומנוסים שיש להם חכמת חיים ומכירים את ילדיהם ואת אופי האנשים ואת ההשלכות העולות להגרם משידוכים שאינם מתאימים, אמנם גם ההורים צריכים להתגבר על רצונותיהם והאינטר"ס הסימאיים שלהם ולחפש את השידוך המתאים לבן או לבת. **שבת שלום.**

המועני לרכוש את הדיסק אונקי על כל מסכתות הש"ס הדף היומי ושיעורים בהלכה יצו קשר 0527630352 כמו כן לשמיעת קו הדף היומי השלמי 24 שעות ביממה 055-9302663

ניתן להזמין לשיעורי תורה / אזכרה ברחבי הארץ רבנים מכלול "יביע אומר" 03-8000770

בתרומה של 250 ש"ח אתם שותפים בהפצת העלון ב-20,000 עותקים

נר תמיד לע"נ ר' מנשה בן רחל ז"ל ולע"נ שושנה מהין בת זיוה ע"ה